

Fokus på Japan før OL

Blandt geishaer og sumobrydere

OL i Tokyo står for døren, og derfor sætter Rejser fokus på Japan. Tag med til en af verdens største sumoturneringer i Nagoya og til den gamle by i Kyoto, hvor geishaerne bor.

TEKST OG FOTO: JAKOB ØSTER

Selv om Kyotos kirsebærtræer ikke er i blomst, er det centrale Japan alligevel billedskønt. Det er sommer, fuglene synger, og i byens mange parker står andre træer og planter i fuldt flor. Gamle, svungne røde træbroer leder over floderne, og omkring os går japanske damer med paraplyer for at beskytte sig mod solen.

Midt i den danske industriferie har vi sat kursen mod Solens rige med en forhåbning om at kunne se Japans – ud over kirsebærtræerne – måske mest ikoniske fænomener: sumobrydere og geishaer. Sammen med min kæreste, Charlotte, og vores venner Martin og Lisbeth har vi et par dage tidligere med et hjemmefra indkøbt *Japan Rail Pass* i nærmest raket fart tilbagelagt de mere end 600 kilometer fra den sydlige havneby Fukuoka. En strækning, som kugletoget *Shinkansen* formåede – inklusive stop – at tilbagelægge på kun tre timer.

Ved ankomst til togstationens turistkontor har et par søde japanske kvinder med stærkt begrænsede engelskkundskaber efterfølgende hjulpet os med at finde et værelse på et traditionelt *Ryokan*-gæstehus. Her er der varme bade i kælderen, og på vores værelse er der badetøfler, papirvægge, kimonoer og madrasser lagt direkte oven på rummets sivgulvtæpper.

Fra denne traditionelle base har vi brugt et par dejlige dage på at besigtige Kyotos utallige parker og templer. Herunder det klassiske Fushimi Inari Taisha-temple, der med sine kilometervis af røde *torii*-porte ledende op til et helligt skrin på toppen af et lille bjerg er et af Japans mest fotograferede steder.

Til sumobrydning i Nagoya

Efter at være gået amok i tempelbesigtigelse beslutter vi os for at tage til Nagoya for at forsøge at se sumobrydning. Selv om Nagoya ligger 132 kilometer fra Kyoto, beslutter vi at blive boende på vores hyggelige *Ryokan* og gøre turen til en dagsudflugt. Det koster os ikke ekstra, for vores *Rail Pass* sikrer os ubegrænset togrejse i Japan, og med de lynhurtige kugletoget kan turen klares på kun lidt over en halv time hver vej.

Sumoturneringen i Nagoyas såkaldte Delfinarena er en af landets seks årlige professionelle events med deltagelse af landets største stjerner. For at være blandt de første foran billetlugen står vi op, før fanden har fået badetøfler på, og til alt held lykkes det os ved ankomst at købe fire af dagens allersidste billetter.

Foran det enorme stadion spankulerer kæmpestore mænd i traditionelle kimonoer og træsan-

daler rundt. Det er de lavere rangerede sumobrydere på vej mod dagens første kampe, og på dette tidlige tidspunkt er de nærmest i overtal i forhold til os tilskuere.

Indenfor virker den enorme hal tilsvarende nærmest forladt, og her lugter af sved og gymnastikmåtter. Hurtigt erfarer vi, at vores billetter gælder til en lille bås helt oppe bagved, hvor man skal sidde på gulvet. Så længe det kun er de lavt rangerede kæmpere, der konkurrerer, er vi dog heldige at få lov til at sætte os op foran, hvor vi kan komme helt tæt på de enorme brydere.

Selve bryderingen hedder en *dohyo* og er lavet af ler og dækket med sand. Den afgrænses af stråindpakket ris, som delvist begravet i leret udgør en cirkel med en diameter på 4,5 meter. I loftet over ringen hænger en model af et *shintotempel*, som symboliserer, at traditionelle sumokampe i gamle dage blev kæmpet foran sådan et.

Efter et par minutters *shikiri* – opvarmning – sætter dommeren den første kamp i gang. Reglerne er meget simple. Det er ikke tilladt at sparke eller slå, og for at vinde skal man smide sin modstander enten ned på jorden eller ud af ringen.

Der er ikke forskellige vægtklasser, så i nogle tilfælde er det David mod Goliat, men med god teknik kan selv små brydere undertiden besejre modstandere, der vejer dobbelt så meget som dem selv. Kampene kan vare op til fire minutter, men er oftest afgjort på få sekunder.

Rikishi – professionelle sumobrydere – rangeres i divisioner baseret udelukkende på deres tidligere resultater. De bor og træner i specielle *beya'er*, hvor der gælder yderst strenge regler, især for de lavere rangerede professionelle som dem, der kæmper foran os nu.

Stjernerne ankommer

Op ad eftermiddagen ankommer *makuuchierne*; de store stjerner fra den bedste division, hallen fyldes med tilskuere, og vi må fortrække til vores pladser på bagerste række. Stjernen over dem alle er *Yokozunaen* – stormesteren. Han er fra Mongoliet, er lige nu Japans eneste aktive stormester og en af kun 72 *Yokozunaer* i landet gennem de seneste 300 år.

Iklædt ceremonielle forklæder entrerer alle de tykke mesterbamsere ringen for at udføre et ritual, der angiveligt skulle ”tiltrække gudernes opmærksomhed”. Efter de har gjort det, løfter de op i deres forklæder for at vise tilskuerne, at de ikke bærer våben.

Inden den første af dagens store dystre går i gang, kaster de to *makuuchier* håndfulde af salt

Næsten uden at få sved på panden udraderer den godt 150 kg tunge mongolske stormester efterfølgende den ene modstander efter den anden.

ind i ringen, hvilket på en og samme tid skulle velsigne ringen og beskytte dem fra at få skader. Derefter påbegyndes et opvarmningsskræmmertual, der går ud på at sætte sig på hug, stampe og strække arme og ben i et forsøg på at intimidere sin modstander.

Næsten uden at få sved på panden udraderer den godt 150 kg tunge mongolske stormester efterfølgende den ene modstander efter den anden og tager helt som forventet endnu en titel.

Publikum er fortrinsvis midaldrende japanere, og gennemsnitsalderen er måske 50 år, for de unge japanere er ikke specielt interesserede i landets 2.000 år gamle nationalsport. Selv om tilskuerne ikke ligefrem er årsunger, afholder det dem dog ikke fra at huje og råbe og kaste deres siddepuder op i ringen, når de er utilfredse med dommerens afgørelse.

Geishaer i natten

Shinkansen-toget med de evigt bukkende kontrollører leder os på nærmest ingen tid tilbage til Kyoto, hvor vi bruger de sidste aftener i det historiske Gion-kvarter. Her ligger barer, natklubber og restauranter i hobetal nær Kamofloden.

Og tæt derved ligger traditionelle gamle træhuse dør om dør i den hyggelige Hanami-gade. Enkelte af husene er såkaldte *ochaya* – eksklusive tehuse, hvor geishaer underholder og beværter deres gæster. Særligt fredag og lørdag aften er disse steder flittigt besøgt, og da vi netop disse to aftener går gennem den hyggelige gade, er vi heldige flere gange at se geishaer og deres *maiko*-lærlinge spadserer i fuldt ornat gennem gaden.

Vi ser også skinnende sorte biler afhente gentlemen foran et par af de fornemme tehuse. Medmindre man er i selskab med en af de rige japanske kavalerer, der ofte betaler mere end 10.000 kr. for at blive vartet op af 2-3 geishaer, er det umuligt at komme indenfor og overvære den traditionelle ceremoni.

I stedet må vi nøjes med at se geishaerne takke for aftenen foran tonede bilruder, inden en chauffør med hvide handsker kører aftenens rigmandssponsor derfra.

Efter at have set alt, hvad hjertet kan begære af tykke brydere, der kaster med salt og vælter hinanden ud af ringen, og hvidmalede kimono-klædte geishaer på høje plateausko, er det til sidst tid til at sætte kursen videre mod landets hovedstad; på jagt efter andre særprægede traditioner og nye eventyr.

Besøget fandt sted før coronaepidemien udbrød.

Sumo-brydere vejer typisk omkring 150 kg. Den tungeste rikishi (professionelle bryder) vejede 290 kg.

VÆRD AT VIDE

Om sumo

Hver af de seks årlige såkaldte Honbasho (professionelle turneringer) varer 15 dage. Turneringsafsluttende dag hedder senshuraku, som betyder: "Fornøjelsen ved tusinde efterår". Hver beya (træningscenter) må maksimalt råde over én udlænding. Nogle brydere er for tykke til at sidde bag et rat, og efter at en af dem var i en alvorlig trafikulykke, blev det for år tilbage besluttet, at de ikke selv må køre bil.

Her kan du se sumobrydning

De seks store turneringer afholdes hvert år i hhv. Osaka (marts), Nagoya (juli), Kyushu (november) og i Tokyo (januar, maj og september).

Om geishaer

Geishaer er professionelle værtinder, som kan danse, optræde, spille shamisen (et trestrengt instrument) og synges ballader. De serverer ofte kaiseki, som er et måltid, der er underlagt streng etikette for borddækning og servering.

Maiko (geishalærling) i Hanami-gaden i Kyotos gamle by.

Makuuchierne – de store stjerner fra den bedste division – iklædt ceremonielle forklæder.

Det anslås, at der samlet er under 300 geishaer og maikoer (lærlinge, der kendes på et rødt bånd i håret) i Kyoto og under 2.000 i hele Japan. I modsætning til oiran – overklassens kurtisaner – er geishaer ikke prostituerede.

En geishas kimono kan tage op til tre år at fremstille, og nogle geishaer vil kun bruge deres kimono en gang. Det koster anslået 3 mio. kr. at blive uddannet til geisha. Traditionen forfalder langsomt grundet de høje priser for uddannelse og for at hyre en geisha.

Geisha med sin chauffør på vej ud i natten. Geisha betyder direkte oversat "kunst-person".

Hvor i Kyoto kan du se geishaer?

Ud over i Hanami-gaden i Gion i Kyoto kan geishaer eller maikoer ses på den årlige Miyako Odori Festival (marts/april), på Baikasai Plum Blossom Festival (februar), i Kamishichiken Beer Garden og på Yasaka Shrine's Setsubun Festival (februar).

Vores traditionelle Ryokan gæstehus i Kyoto.

Japan Rail Pass

Giver ubegrænset adgang til japanske tog. Pris for voksen på 2. kl. for hhv. 1/2/3 uger: 1.940/3.080/3.940 kr. Bør købes før ankomst til Japan.